

Domein bestuur en omgeving
Team financieel toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2023-844531944
DOS-2023-0000149

Uw kenmerk
n.v.t.

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 175
3370 AD HARDINXVELD-GIESENDAM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2024

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig indienen van uw begroting. De provincie heeft een toezichthoudende taak. Voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is.

- Structureel evenwicht houdt in dat in het desbetreffende begrotingsjaar de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Hiermee zorgt u ervoor dat u structurele taken en beleid voorziet van structurele dekking.
- Reëel ramen houdt in dat de ramingen realistisch en haalbaar zijn.

Naast onze toezichthoudende taak hebben wij een adviserende rol, waarmee wij gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen helpen hun financiële positie te verbeteren. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd en ons besluit of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht staat. Daarnaast informeren wij u over specifieke aandachtspunten voor uw gemeente.

Besluit

Naar ons oordeel voldoet uw begroting aan de criteria voor repressief toezicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar kunt uitvoeren.

Hoe komen wij tot dit besluit?

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Concreet betekent dit dat er meer aandacht uit gaat naar gemeenten met een gele of oranje risicokleur. Wij nemen

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65
stoppen dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

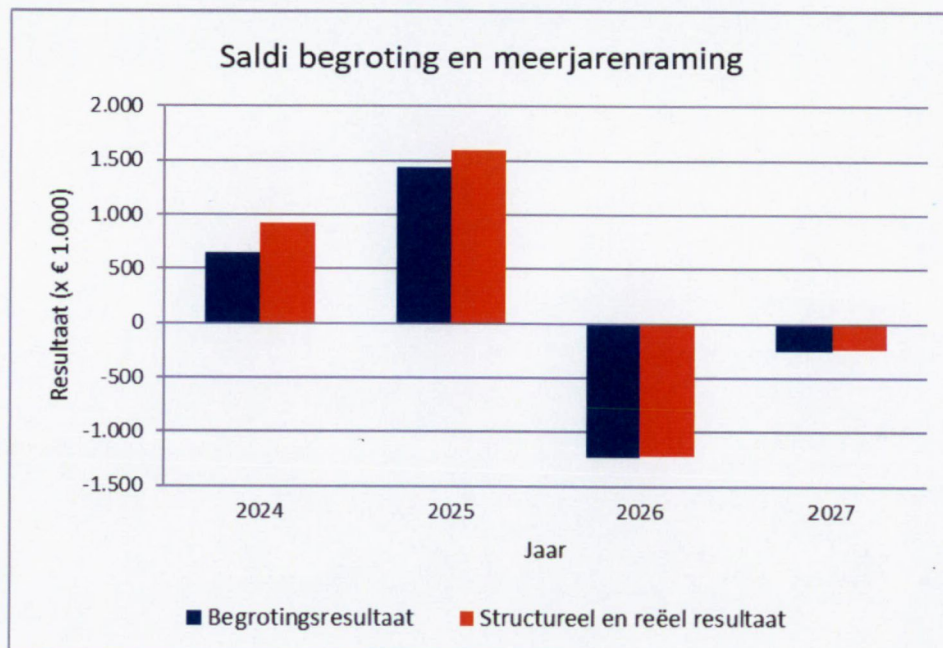
Uw gemeente kennen wij op basis van uw begroting 2024 de risicokleur geel toe. Hieronder hebben wij de risicokleur van uw gemeente van de afgelopen drie jaar opgenomen.

Risicokleuren 2022 tot en met 2024

Begroting	2022	2023	2024
Risicokleur	Oranje	Geel	Geel

Uw risicokleur is ten opzichte van vorig jaar gelijk gebleven. Uw gemeente heeft een lage schuldquote en een uitstekend weerstandsvermogen. Wel vertoont uw meerjarenraming vanaf 2026 structurele tekorten. Dit wordt veroorzaakt door de daling van de algemene uitkering vanaf 2026.

Ongeacht de risicokleur kijken we ieder jaar naar het structurele begrotingsresultaat omdat dit bepaalt onder welk toezichtregime u valt. Het structurele begrotingsresultaat is het saldo van baten en lasten zonder de incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde structurele resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

In bovenstaande diagram en in ons oordeel gaan wij uit van de cijfers:

- Inclusief het raadsbesluit 'septembercirculaire 2023' zoals vastgesteld in uw raadsvergadering van 9 november 2023.

Conclusie

Omdat het structurele resultaat van uw begroting positief is valt u in 2024 onder repressief (regulier) toezicht. Wel maken wij ons zorgen over uw financiële positie op de langere termijn, omdat uw meerjarenraming niet structureel in evenwicht is. Dit wordt veroorzaakt door de terugloop van de algemene uitkering. We lichten dit hieronder nader toe.

Financiële positie en specifieke aandachtspunten voor uw gemeente

Verwerking septembercirculaire

Door middel van het raadsbesluit 'septembercirculaire 2023' heeft u de raming van de algemene uitkering geactualiseerd. Hierdoor nemen uw baten toe. Wij willen u er echter op wijzen dat deze extra baten voornamelijk bedoeld zijn om loon- en prijsstijgingen op te vangen. Waarschijnlijk zal u een groot deel van deze baten nodig hebben om loon- en prijsstijgingen aan uw lastenkant op te vangen. Zo houdt u in uw begroting rekening met een loonindexatie van 3% terwijl in de septembercirculaire wordt gerekend met 6,7%. Voor uw gemeente betekent dit ongeveer tussen de € 300.000 en €400.000 aan extra structurele lasten. Wij snappen dat de septembercirculaire te laat is verschenen om deze volledig in de begroting te kunnen verwerken. Doordat u nu alleen de extra baten meeneemt zijn wij echter van mening dat uw saldo een te rooskleurig beeld geeft. Wij adviseren u om de extra middelen voor indexatie voortaan te oormerken.

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) belangrijk. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Wij hebben in het verleden herhaaldelijk uw aandacht gevraagd voor het actualiseren van meerdere beheerplannen. Wij zijn daarom blij om te horen dat het watertakenplan, het plan voor civiele kunstwerken en het wegenbeheerplan binnenkort geactualiseerd zullen worden. Wij adviseren u om zo spoedig mogelijk na vaststelling de daaruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting en meerjarenraming op te nemen.

Niet structureel sluitende meerjarenraming

Uw meerjarenraming sluit met een nadelig structureel resultaat van €1.222.000 in 2026 en €242.000 in 2027. Het structurele tekort wordt veroorzaakt doordat het Rijk in het Gemeentefonds een voorschot neemt op een nieuwe financieringssysteem en doordat de opschalingskorting nog niet van de baan is. Omdat uw begroting 2024 structureel en reëel in evenwicht is, heeft dit geen gevolgen voor het toezichtregime voor 2024. Zolang uw meerjarenraming niet sluitend is moet u volgens de Gemeentewet bij iedere toekomstige begroting zorgen voor structureel en reëel evenwicht in het begrotingsjaar. Dit

is risicovol, omdat het niet altijd mogelijk is om structureel begrotingsevenwicht op korte termijn te bewerkstelligen.

Wij hebben er begrip voor dat u, zolang het Rijk geen duidelijkheid geeft over mogelijke compensatie ervan, de tekorten in uw meerjarenraming laat zien. Wel vragen wij u bij de voorbereiding van uw begroting 2025 na te denken over concrete maatregelen om het structurele evenwicht te herstellen wanneer er geen volledige compensatie vanuit het Rijk komt.

Tot slot

Wij zijn altijd bereid om een mondelinge toelichting aan u als raad te geven en/of schriftelijke vragen over de financiële positie van uw gemeente te beantwoorden. Ook kunnen we op uw verzoek een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Als u vragen hebt, of belangstelling voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Manager Domein bestuur en omgeving

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hardinxveld-Giessendam